

Seki retk

Zack's journey

„Juhuu! Nii vahva!“ Sekk oli just vanaema käest lahti rabelenud.

„Hei-hoo! Ma lähen rändama!“, hõiskas Sekk. Tuuleiil puhus Seki tühja kõhu sisse ja Sekk läks üleni punni.

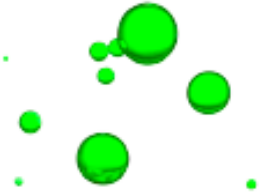
„Ohohohohoo!“, ütles Tuuleiil, „nii et sina tahad seigelda! Ma näitan sulle, mis juhtub!“, ja hakkas kohe veel tugevamini puhuma. Sekk keerles ja rabistas lustakalt ringi ning tõusis kõrgele õhku.

Ta muudkui naeris ja naeris.“ See on nii lõbus! Sa kõditad mu kõhtu!”

Soovituslikud küsimused

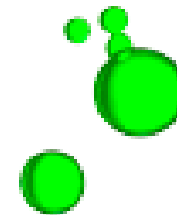
- Kui sinu ema või isa läheb poodi, kas ta võtab alati/vahel/mitte kunagi sealt kilekoti?
- Millest kilekotte tehakse?
- Kas oled mõnikord näinud kilekotti õhus keerlemas?
- Kuhu lendu pääsenud kilekott võib välja jõuda?

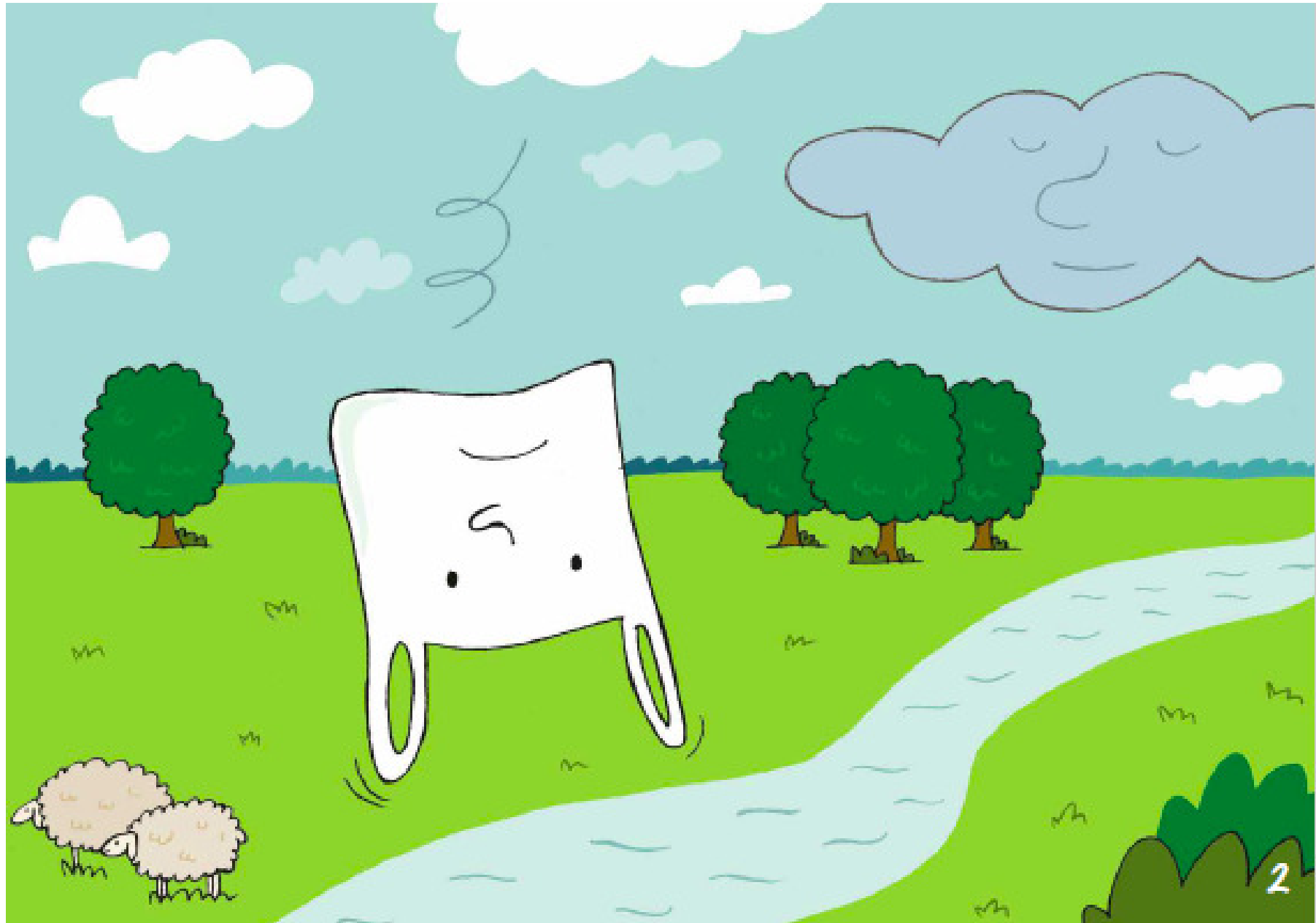

Sekk oli oma seiklusega nii ametus, et ei märganudki enda all olevat jõge.

Tuuleiil lõpetas äkki puhumise ja Sekk kukkus alla nagu kivi.
„Hei, mis juhtus? Ma ei saa enam lennata! A-ap-pi-ii!“
Sekk kukkus sulpsti jõkke.

„Appi! Ma olen üleni märg! Lendamine on palju lõbusam!
Õnneks ei kaalu Sekk suurt midagi ja ei vaju põhja. Jõevool viib teda
kiiresti mere poole.

„Appi!“ karjub Sekk. „Kes mu siit ära päästaks!? Ma ei taha ujuda,
tahan lennata!“ Kahjuks ei kuule teda keegi. Sekk on ihuüksi.

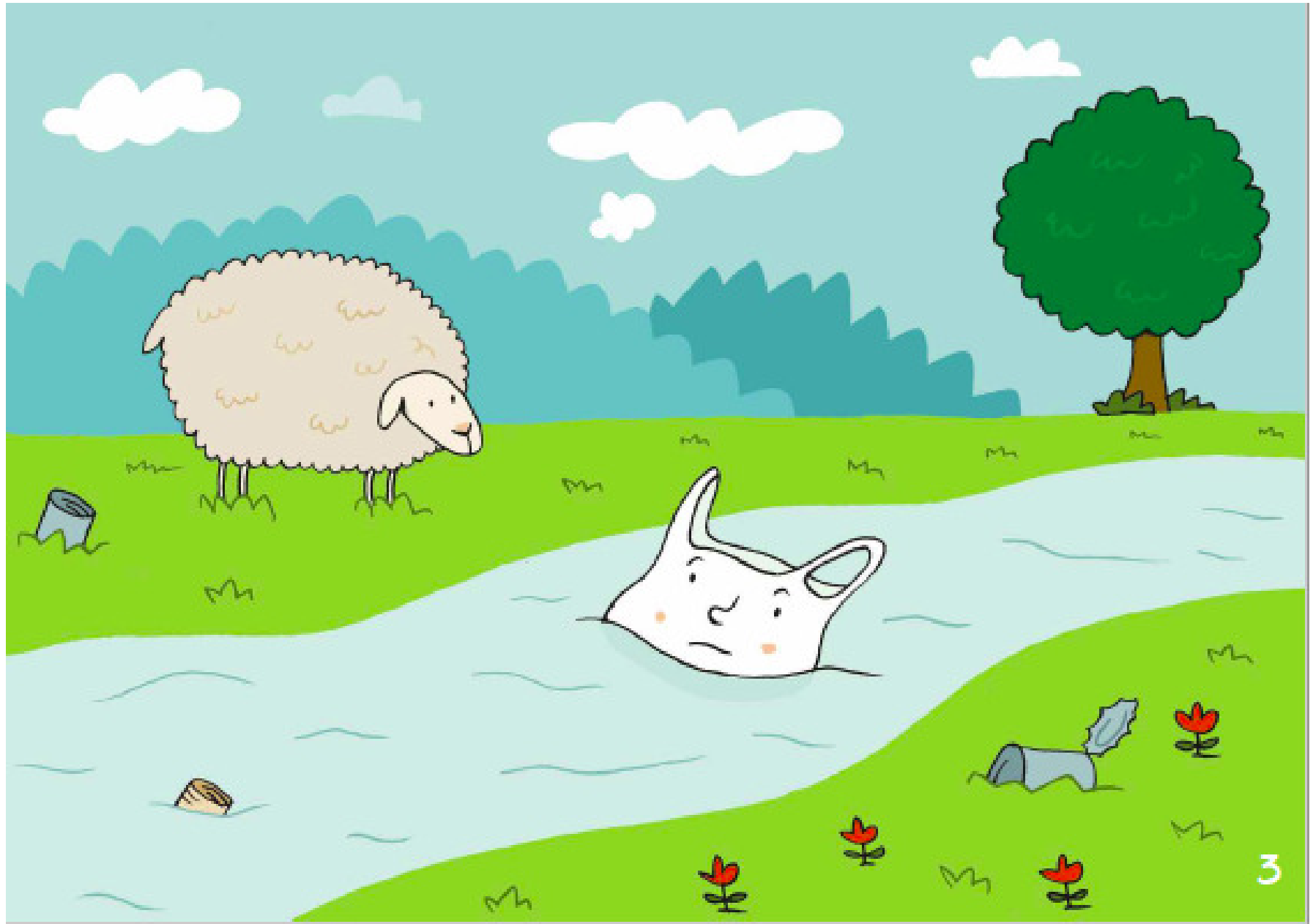
Soovituslikud küsimused

- Kas oled kunagi jõe ääres käinud? Mis sa arvad, kust vesi jõkke tuleb ja kuhu see läheb?
- Kas oled näinud jõevees prahti? Mis sa sellest arvad?
- Mis juhtub kui sa ei saa ujuda? Kas sa oskad ujuda?

Nõuanne

Minge jõe äärde õppekäigule. Kui jõge pole lähedal, siis sobib ka oja või muu veekogu.

Vaadeldge lastega, kas ja millist prahti seal on. Kas see on vees või kaldal? Arutage, miks praht seal on ja kust see pärit võib olla. Kas me saame selle ära koristada? Kuidas me saaksime prahi jõkke sattumist vältida?

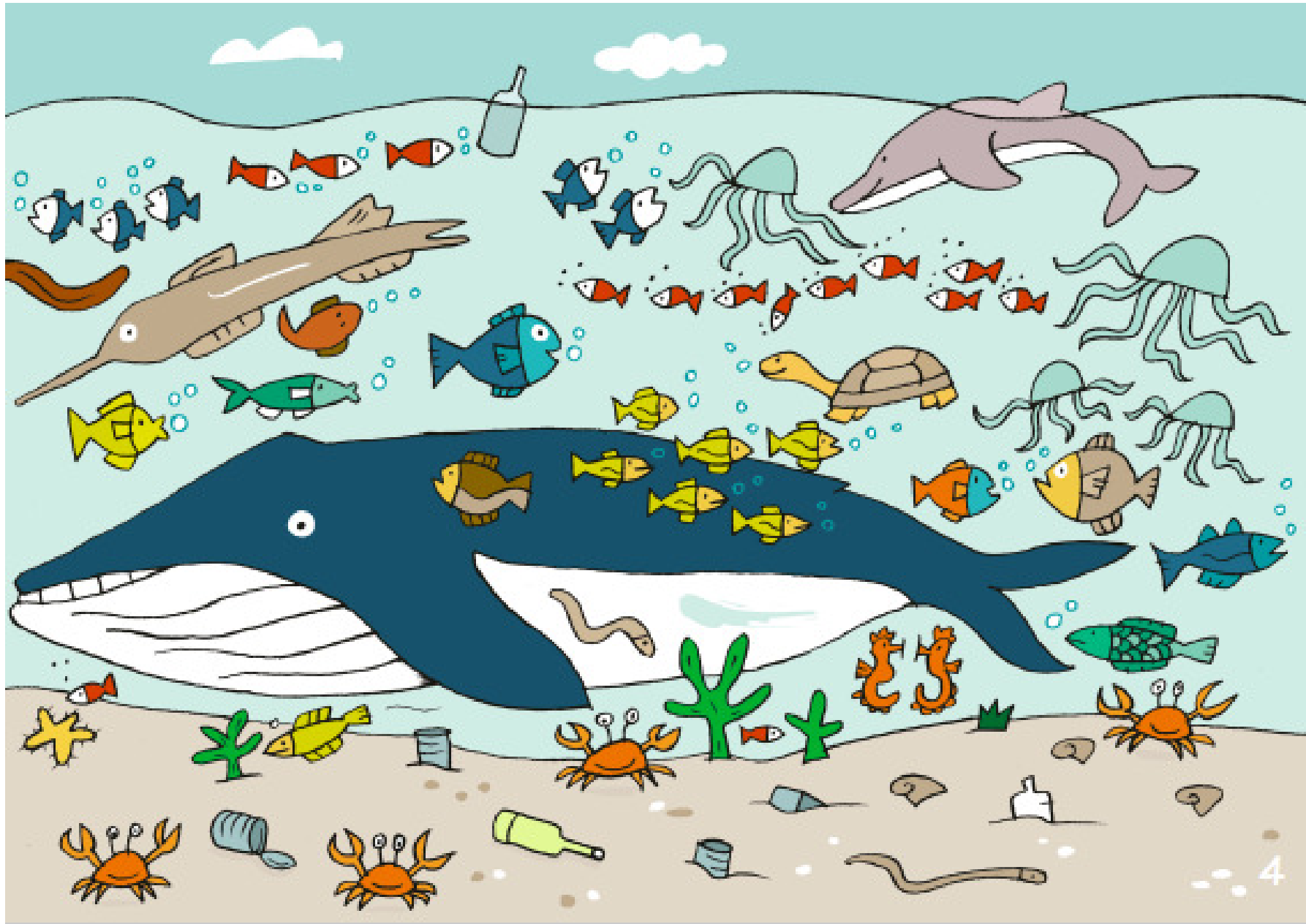

Sekk ei tea veel, et ta on teel merele. Kõikide jõgede vesi jõuab varem või hiljem merre. Meri on väga suur. Meres elab palju kalu, igasuguseid teisi loomi ja taimi. Linnud otsivad merest toitu. Tundub, et kalad ja linnud on kogu aeg näljased. Kalad ujuvad kogu aeg suud maigutades ringi ning linnud otsivad terava nokaga veest või mereliivast toitu.

Soovituslikud küsimused

- Kes teist on mere ääres käinud? Kas teile meeldis seal? Miks teile seal meeldis/ ei meeldinud?
- Kas olete kala lähedalt näinud? Kas sa seda nägid?
- Kuidas saab kala vees elada ja hingata? Miks meie ei saa?
- Kas kellelgi on kodus akvaarium? Kas akvaariumikalad maigutavad ka kogu aeg suud? Miks nad seda teevad?

Seki teekond on viinud ta juba merele väga lähedale. Ta on väga märg, väriseb ja külmetab.

„Ma tahan tagasi koju!“ ütleb ta õnnetuna.

„See pole enam üldse lõbus. Parema meelega oleksin ma suures prügikastis kui siin“.

Sekil tulevad pisarad silma. Ta on väga väsinud. Äkki loksatas Seki kõhtu laine.

„Oih, see oli soolane. Vesi maitseb siin hoopis teistmoodi. Enne oli palju parema maitsega!“

Soovituslikud küsimused

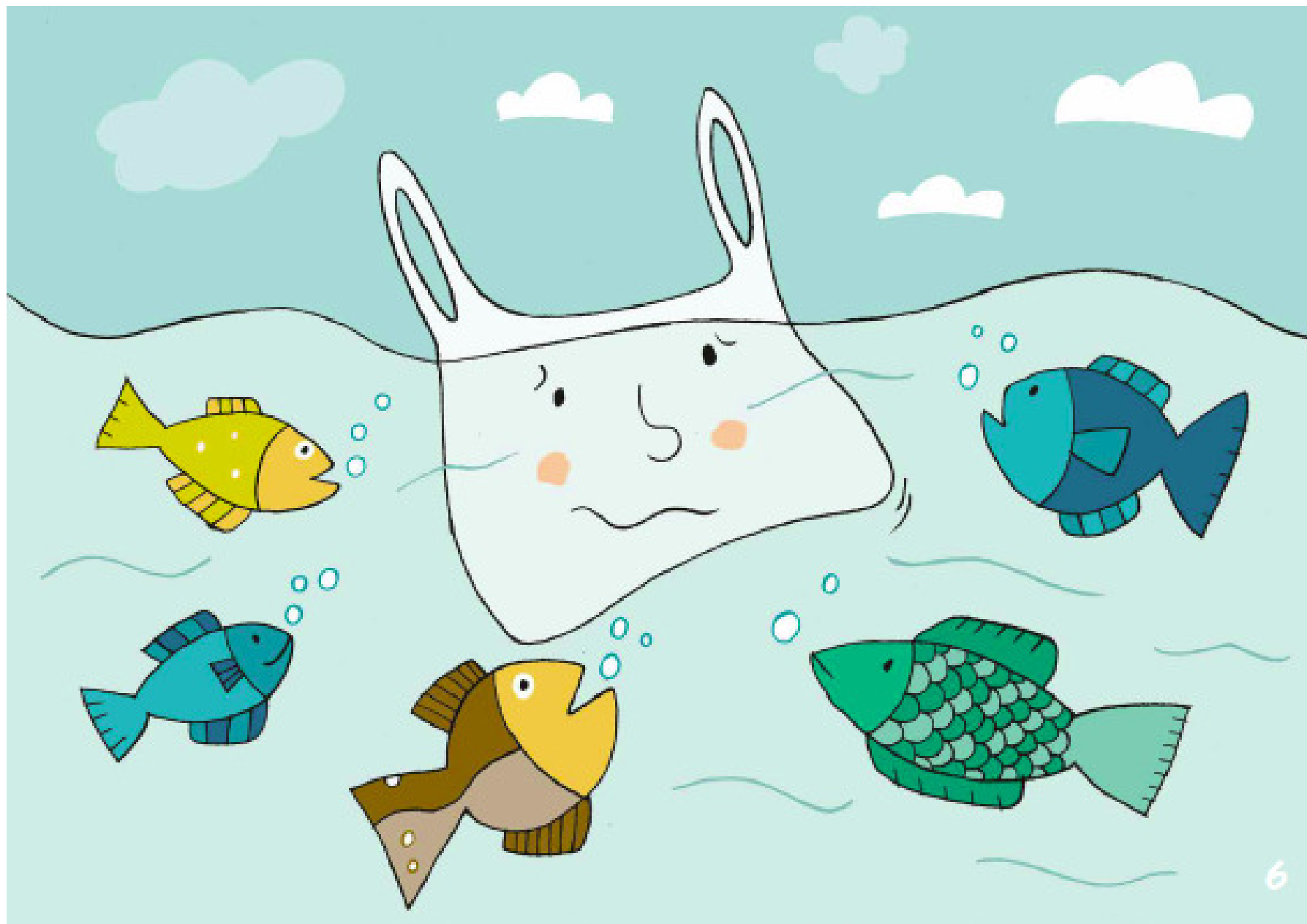
- Mida ema ja isa kodus kasutatud kilekottidega teevad? (...neil polegi kilekotte, koguvad ja kasutavad neid uuesti; viskavad ära...)
- Mida sa tavaliselt toidu kõrvale jood? Kuidas see sulle maitseb?
- Kas jood vett, kui sul on janu? Kuidas vesi sulle maitseb?
- Mida on kõige parem janu puhul juua? Mis on kõige tervislikum? Miks?
- Miks on tähtis juua vett, mitte nii tihti magusaid jooke?

Sekk hõljub nüüd merevees. Merevesi on soolane ja soe.
Päike paistab eredalt ja põletab Sekki. „Ai! See on kuum! Mul on tunne,
et lähen kohe põlema!“
Äkki tunneb ta, et keegi näksib teda.
„Hei, sina! Jäta mind rahule! Mine ära!“

Soovituslikud küsimused

- Kellele meeldib/ei meeldi päikese käes olla?
- Mis võib juhtuda kui jääd liiga kauaks päikese kätte?
- Kas keegi teist on jäänud liiga kauaks päikese kätte? Mis siis sai?

Suur kala rebib Sekist tükke välja.

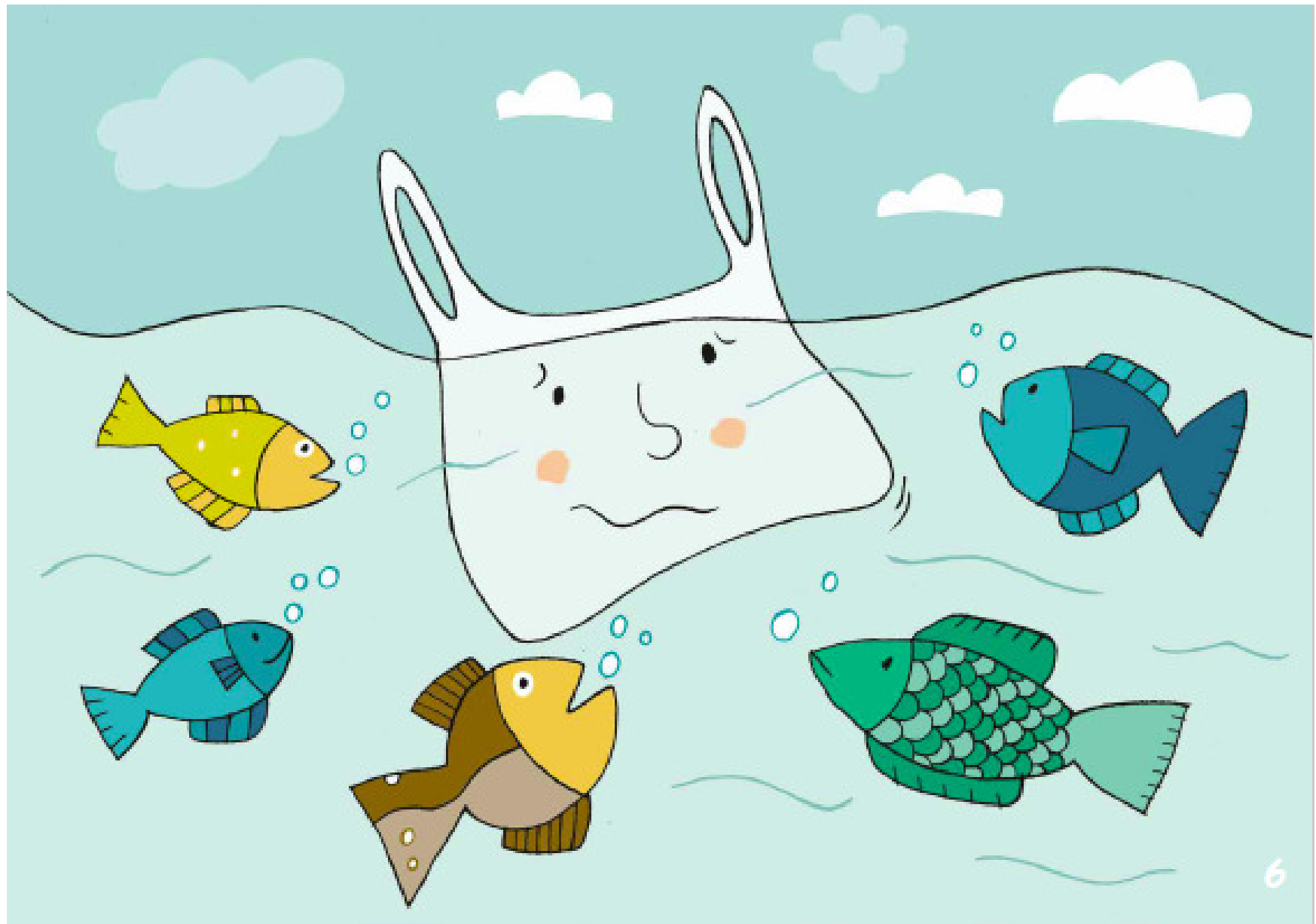
„Hei, mis sa teed! Ma pole su toit! Ma ei kõlba süüa!“ Aga kala ei kuula, jätkab rebimist ja sööb välja rebitud tükid ära.

Suure kisaga läheneb kajakas ja kisub samuti Sekist tükke ja neelab need alla.

„Appi!“ Kisendab Sekk.

Soovituslikud küsimused

- Miks kala ja lind söövad Sekki? On see loomulik? Mida kalad ja kajakad tegelikult söövad?
- Kas kalad ja linnud haigestuvad kui nad söövad plastikut? Kuidas? (Plastik ei seedu ja jääb kehasse. Kui seda on palju, siis täidab see mao ning lind sureb nälga, sest päris toit ei mahu enam seedeelunditesse.)
- Mis sa sellest arvad?

Sekist pudeneb väikseid tükke ja need langevad põhja. Tükikesed muutuvad kogu aeg väiksemaks. Tillukesed mereloomad nagu karbid ja vähikesed, söövad neid. „See pole see, mida ma tahtsin“, nutab Sekk. „ See pole tore seiklus. Järgmine kord ma olen hea ja jään vanaema juurde! Appi!“
Sekk on muutunud nii väikesteks tükkideks, et keegi ei kuule ega näe teda.
„Appi!“ (sosinal nõrga häälega)

Soovituslikud küsimused

- Miks lagunes Sekk tükkideks? (Päikese, soolase vee, aja mõju)
- Kas ta jääb igaveseks kala kõhtu ja merevette? (Mõnikord söövad inimesed merekarpe. Nii võivad väikesed plastitükid jõuda ka meie kõhtu.)
- Mida me saaksime teha, et aidata Sekki, kalu, linde ja merd?

„Appi!“, hüüab Sekk veelkord ja ärkab üles. Ta vaatab hirmunult ringi. Ta on kaupluses.

„Oeh, see oli ainult halb uni! Õnneks ei juhtunud seda päriselt. Ma olen täiesti kindel, et ei taha enam kunagi lennata ega merre jõuda, kala või linnu poolt ära söödud saada! Ega meres väikesteks tükkideks pudeneda! Ei, aitäh! Ma jään parem siia kus olen. Ja kui ma suureks saan, siis hakkab taaskasutatavaks kotiks. Selliseks, mida saab täita tuhat korda! Just! Selleks ma hakkangi!“

Soovituslikud küsimused

- Kelle ema - isa kasutavad selliseid kotte, mida saab korduvalt täita?
- Kuidas sa tead, et see kott on taaskasutatav?
- Mida me saame kodus ja koolis/lasteaias teha, et tekiks vähem prügi?

Seki retk

Zack's journey

Sihtrühm: 4 - 8 aastased lapsed

Tegelased:

- Sekk, suu ja silmadega kilekott
- Tuuleiil, mis puhub kõvasti
- Meri, milles on palju taimi ja loomi
- Põletav Päike (näoga)
- Suur kala, kes näksib Seki küljest tükikesi
- Sekk väikeste tükikestena, mere põhjas, kuid äratuntav.

Autor: Herwig Kevelaerts

Illustreerija: Leen Van Durme

Tõlkija: Sirje Aher

2017

DEPARTEMENT
LEEFMILIEU,
NATUUR &
ENERGIE

Provincie
Antwerpen

VLAAMS-
BRABANT

Provincie
Oost-Vlaanderen
Voor ieder van ons

